

Naar dertil føles, at der, saafremt Gaarden paany skal bortforpagtes, inden saa Ar vilde paaføres Akademiet en betydelig Byrde, idet Gaardens Bygninger med Undtagelse af 2de for nylig ombyggede Længder alle ere i maadelig Forsatning og tildeels trænge til Ombygning, er det formeentligen klart, at det vil være det fordeelagtigste snarest muligt at søge Gaarden afhændet til Selvetendom. Vel horer Gaarden under det af Oberst v. Kalkreuth ved Testament af 13de November 1743, allernaadigt confirmeret under 14de September 1744, til Pension for 10 aldrende Officerer eller andre stikkelige Mennesker og 10 fattige paa Godserne henlagte Gods. Men foruden at Godset ved den særlige Naade, hvorpaa Executionen af dette Testament paa Grund af Godsets gjeldbundne Tilstand ved den Kongelige Foundation af 14de Mai 1751 blev overdraget Sorø Academie, i Virkeligheden er kjøbt af Akademiet for den Sum, hvormed dette har maattet dække den ved Testators Død paa Godset hvilende Gjæld, ere de ved Testamentet udloveede aarlige Pensioner og Understøttelser ved Foundationen for bestandigt blevne forfikkrede i Akademiets hele Gods, Midler og Indkomster, og derefter Godset i al Eftertiden blevet behandlet som eet med Akademiets øvrige Godser, og det skjønes saaledes ei rettere, end at denne liden Hovedgaard, med Hensyn til hvilken Testamentet ingen særlige Bestemmelser indeholder, er bleven Akademiets uindskrænkede Eiendom. Det oprindelige Forhold, hvorunder Gaarden er gaaet over til Akademiet, frembyder altsaa neppe nogen Hindring for dets Salg. Man har derfor ikke kunnet finde nogen Betænkelse ved at tilraade — hvad der efter samtlige forklarede Omstændigheder maa ansees for det Rigtigste — at Hovedgaarden Hellestrup bortfælges for Akademiets Regning. Snarere turde det være tvivlsomt, om denne Afhændelse behøvede at sancioneres ved Lov, idet Bestemmelsen i Grundloven af 5te Juni 1849 § 51, at ingen Staten tilhørende Domaine maa afhændes uden ifølge Lov, ikke udtrykkelig angaaer Sorø Academies Eiendomme; men naar hensees til, at Staten ved flere ældre og nyere Love er antaget at være berettiget til at raade over denne Stiftelses Formue til Fremme af

Statsformaal, har man antaget, at Analogien af de for de egentlige Statseiendomme gjældende Bestemmelser maatte føre til, at der, hvad denne Stiftelse angaaer, burde søges Bemyndigelse givet til Gaardens Salg ved Lov, og til denne Hensigt forelagt nærværende Lovudkast, hvis § 1 gaaer ud herpaa.

Til det saaledes fremsatte Forslag knytter sig Afgjørelsen af det Anliggende, der er Gjensstand for Lovudkastets § 2, nemlig Berigtigelsen af den Hovedgaardens nuværende Forpagter paahvilende Restancegjæld til Akademiet. Denne er, som ovenfor bemærket, opgjort til Udgangen af Aaret 1851 at ville udgjøre 6,883 Rbd. 70 Sk., hvortil endnu vil komme Restancerne, der paadrages indtil 1ste Mai 1852, men i hvilket Beløb paa den anden Side vil komme til Afregning det Nettoudbytte, som kan indkomme af Gaardens Afgrøde for Aaret 1851, hvis Størrelse for Tiden ei med Paalidelighed lader sig opgive. Det vil af det forud forklarede fremgaae, at Aarsagen til, at Forpagteren, uagtet han har anvendt Strabsomhed og personlig Anstængelse og skal have opoffret endeel af sine egne Midler, har paadraget sig denne Gjæld, maa tilskrives tildeels ham utilregnelige Forhold, navnlig Gaardens ringe Bestaffenhed, de uheldige Conjuncturer under Krigsurolighederne, tildeels og i Særdeleshed den Omstændighed, at han usorgfaldigen havde paataget sig en Forpagtningssagift, der var mere end det Dobbelte af, hvad de nu tilveiebragte Oplysninger vise, at der kan udbringes i Forpagtningssagift af Gaarden. Ved den vedlagte usigtige Opgjørelse af, hvad Forpagteren i de enkelte Forpagtningssaar har betalt, viser det sig nemlig, at han, naar alle Aar lægges sammen, omtrent har udredet, hvad der nu er budet i Forpagtningssagift, hvorved dog maa bemærkes, at det nu gjorte Budts lave Beløb for nogen Deel ogsaa kan hidrøre derafra, at den eventuelle Forpagter af Gaarden faaer den nye Byrde, at overtage de forøgede Skatter og offentlige Byrder, som Hartkornsgaliseringen medfører.

Af disse Grunde har Ministeriet antaget, at sømmelig Billighed idetmindste maa medføre, at, naar Akademiet erholder til Afdrag paa sit Tilgodehavende, hvad der kan udbrin-